

Lokální měna

Úvod

Ve svém referátu se chci zabývat podporou lokální ekonomiky. V první části bych chtěla vysvětlit význam a historii lokální ekonomiky a její podpory lokální měnou. Ve druhé části bych uvedla příklad z České republiky.

1. Historie a význam

V historii byla ekonomika postavena převážně na lokální produkci. Z důvodu minimálního cestování našich předků, byla drtivá většina obchodů soustředována mezi místními obyvateli. Využívali tak surovin dostupných z blízkého okolí. Z větších dálek se dováželo především luxusní zboží. Téměř jedinými způsoby, jak zajistit nákup zboží i z jiných regionů a tím i naopak prodej lokálních produktů do vzdálenějších míst, bývaly výroční trhy.

S příchodem průmyslové revoluce, zlepšováním techniky a i zmenšováním vzdáleností mezi výrobcem a spotřebitelem, se jednotlivé regiony začínaly specializovat na výrobu specifického zboží či komodity. Problém začal nastávat v oblastech, které nebyly bohaté na suroviny, vyhledávané širší skupinou obyvatelstva. Tato místa začala chudnout. V současném tlaku globální ekonomiky, jsou zvýhodňovány hlavně velké nadnárodní společnosti a tento problém se týká už i celých států. Podpora místní ekonomiky lokálně- ekonomickými nástroji dokáže řešit i velmi kritické situace. Lokální ekonomika zůstává součástí širšího hospodářského okruhu. Její podpora a rozvoj by proto měly být základem změny systému tak, aby odpovídal a sloužil ekonomickým potřebám obyvatel. Z tohoto důvodu existuje lokální měna.

O používání lokálních měn se zmiňuje například Bernard Lietaer. Cituji:¹ „*Po katastrofálních důsledcích období německé hyperinflace ve dvacátých letech nebo krachu v roce 1929 v jiných zemích doslova tisíce komunit začalo používat své vlastní měnové systémy. Mezi zajímavými řešeními, která byla tehdy realizována, bylo nyní téměř zapomenuté hnutí „nouzových měn“. Všechny komplementární měny měly v tomto období jeden prvořadý cíl: zabezpečit aby lidé měli prostředek směny potřebný pro jejich aktivity, aby jeden druhému dávali práci.*“ Lokální měna má tedy menší a omezenější platnost, než měna národní, zejména v době krize a spojuje tak nabídku s poptávkou na určitém území. Lokální měny bývají kryté konkrétní komoditou a jsou odolné vůči inflaci a deflaci. Lákaají nové obchodníky a motivovaní zaměstnanci snižují nezaměstnanost v regionu. Nevýhodou těchto měn je nekontrolovatelnost státem. Během krize v Německu ve 30. letech byly velmi rozšířené a později zakázané zákonem. Nová vlna se objevila na konci století, zejména v Anglii, Americe, Austrálii. Nejrozšířenější a nejspělejší je švýcarský systém WIR.

¹ LIETAER, Bernard.: Budoucnost peněz. Paradigma, 2004

2. Lokální měna TNE

V nedávné době se lokální měna vytvořila také ve šluknovském regionu. Její tvůrci jí dali název TNE (tvrdší než euro). Platidlem je zde speciální sklenice. Místní chtějí zavedením měny po vzoru některých regionů z evropských zemí udržet peníze na Šluknovsku a tím pomoci k prosperitě a zvýšení zaměstnanosti.

Na výrobu lokálních peněz Místní akční skupina (MAS) Šluknovsko nemá a navíc by se dostala i do střetu se zákonem. Proto byla jako platidlo zvolena speciální sklenička s víčkem a logem, jejímž prostřednictvím se bude šířit nejprve její obsah. Tím mohou být například marmelády, med, mléčné výrobky, paštiky a podobně. Princip je podobný jako u zálohovaných lahví, kde při dalším nákupu bude zákazníkovi, pokud přinese prázdnou skleničku, účtován jen její obsah.

Podle jednoho z autorů projektu Martina Zíky je odliv peněz problémem mnoha regionů. Peníze odcházejí například nákupy zboží a služeb u nadnárodních společností a řetězců. Cituji:², „*Odliv místního bohatství je problémem mnoha regionů a zavedení lokální měny je jedním z nástrojů, jak peníze v regionech udržet.*“ Síť obchodů zařazených v systému lokální měny má postupně růst. První certifikáty zatím získalo děčínské bistro Houpací koník, varnsdorfská cukrárna Café Dřask a krásnolipská Čokoládovna Mana.

3. Závěr

Během referátu jsem zjistila, jak lokální měny pomáhají během krize a že existují i v naší republice.

² Šluknovsko má měnu tvrdší než euro. Deník Právo, 23.9.2013